सगुणो निर्गुणो वापि सहायो बलवत्तरः ।
तुषेणापि परित्यक्तस्तण्डुलो नाङ्कुरायते ॥ ३२९ ॥
संगमविरहविकल्पे वरमिह विरहो न संगमस्तस्याः ।
सङ्गे सैव तथैका त्रिभुवनमपि तन्मयं विरहे ॥ ३३० ॥
5 सति प्रदीपे सत्यग्नौ सत्सु तारारवीन्दुषु ।
विना मे मृगशावाक्ष्या तमोभूतमिदं जगत् ॥ ३३१ ॥
सत्यं न मे विभवनाशकृतास्ति चिन्ता भाग्यक्रमेण हि धनानि भवन्ति यान्ति ।
एतत्तु मां दहति नष्टधनाश्रयस्य यत्सौहृदादपि जनाः शिथिलीभवन्ति ॥ ३३२ ॥
सत्यमेवेश्वरो लोके सत्ये धर्मः सदाश्रितः ।
10 सत्यमूलानि सर्वाणि सत्यान्नास्ति परं पदम् ॥ ३३३ ॥
सत्यं मित्रैः प्रियं स्त्रीभिरलीकं मधुरं द्विषा ।
अनुकूलं च सत्यं च वक्तव्यं स्वामिना सह ॥ ३३४ ॥
संतप्तायसि संस्थितस्य पयसो नामापि न ज्ञायते
मुक्ताकारतया तदेव नलिनीपत्रे स्थितं राजते ।
15 स्वात्यां सागरशुक्तिमध्यपतितं तन्मौक्तिकं जायते
प्रायेणाधममध्यमोत्तमगुणः संसर्गतो जायते ॥ ३३५ ॥
संपत्तौ कर्कशं चित्तं खलस्यापदि कोमलम् ।
शीतलं कठिनं प्रायस्तप्तं मृदु भवत्ययः ॥ ३३६ ॥
संपत्तौ कोमलं चित्तं साधोरापदि कर्कशम् ।
20 सुकुमारं मधौ पत्रं तरोः स्यात्कठिनं शुचौ ॥ ३३७ ॥
सर्वासामपि नारीणां मध्ये श्रीः सुभगा खलु ।
स्पृहयन्ति महान्तोऽपि यां स्वेच्छाचारिणीमपि ॥ ३३८ ॥
सा दृष्टा यैर्न वा दृष्टा मुषिताः सममेव ते ।
हृदयं हृतमेकेषामन्येषां चक्षुषोः फलम् ॥ ३३९ ॥
25 सुखमापतितं सेवेद्दुःखमापतितं वहेत् ।
कालप्राप्तमुपासीत सस्यानामिव कर्षकः ॥ ३४० ॥
सैव भूमिस्तदेवाम्भः पश्य पात्रविशेषतः ।
आम्रे मधुरतामेति कटुत्वं निम्बपादपे ॥ ३४१ ॥
स्मरन्ति सुकृतान्येव न वैराणि कृतान्यपि ।
30 सन्तः परार्थं कुर्वाणा नापेक्षन्ते प्रतिक्रियाम् ॥ ३४२ ॥
स्मर्तव्योऽहं त्वया कान्ते न स्मरिष्याम्यहं तव ।
स्मरणं चेतसो धर्मस्तच्चेतो भवता हृतम् ॥ ३४३ ॥